

СТАНОВИЩЕ

от

проф. Силвия Борисова Димитрова, д.оз.н.

Факултет по обществено здравеопазване

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов”- Варна

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт
професионално направление 7.4 Обществено здраве
специалност: Управление на здравните грижи

Тема: Повишаване на информираността относно радиационния риск при медицинска диагностика и терапия

Автор: Станислава Милчева Мавродинова

Форма на обучение: редовна

Научни ръководители: Доц. Анна Георгиева, д.оз. и Доц. Веселина Славова, д.ф.

1. Общо представяне на процедурата

Със заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-499 от 04.11.2020г. Станислава Милчева Мавродинова е зачислена като докторант в редовна форма на обучение за придобиване на образователна и научна степен „Доктор” в област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.4 Обществено здраве, специалност Управление на здравните грижи. Представен е протокол за успешно положен докторантски изпит. Предвид решение от заседание на Факултетния съвет на факултет „Обществено здравеопазване“ по протокол № 214 от 22.11.2023г., относно готовност за публична защита и определяне на състав на Научно жури, Станислава Мавродинова е отчислена с право на защита със Заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-508 от 29.11.2023г.

Представеният комплект документи е в съответствие с Правилника за развитието на академичния състав в Медицинския университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна и включва: дисертационен труд, автореферат, автобиография, списък с публикациите, свързани с темата на дисертационния труд, копия на публикациите, декларации и др.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Станислава Милчева Мавродинова завършва Медицински колеж – Пловдив, специалност „Рентгенов лаборант“ през 1999г., след което започва работа в Отделение по образна диагностика при МБАЛ – Варна към ВМА.

През 2003г. завършва бакалавърска програма по специалност „Социални дейности“ към ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Велико Търново, а по-късно, магистърски програми по специалности „Обществено здравеопазване“ и „Управление

на здравните грижи“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна.

Кариерното развитие на Станислава Мавродинова, свързано с университетското образование започва от 2009 година като преподавател, а от 2020 година като „асистент“ в учебен сектор „Рентгенов лаборант“ към Медицински колеж – Варна при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна.

През 2021 година успешно е придобита специалност по „Обществено здравеопазване“ към Медицински университет – Варна.

Станислава Мавродинова е автор и съавтор е в 14 научни публикации, 23 участия в национални и международни конференции.

Академичен наставник е на студенти по специалност „Рентгенов лаборант“ по проект на МОН „Студентски практики“. Участва и в международен проект „Създаване на мултидисциплинарна образователна среда за развитие на кадри с интегрални компетентности в областта на биомедицината и здравеопазването“, Торино, Италия.

Завършила е над 17 курса за повишаване на квалификацията на национално и международно ниво в областта на здравните грижи.

Членува в престижни национални и международни професионални организации.

3. Оценка на актуалността на темата

Провеждането на научни изследвания, насочени към изясняване на възможностите за подобрене на участието на рентгеновите лаборанти в процеса на информиране и получаване на информирано съгласие от пациентите за рентгенови изследвания и диагностични процедури, използващи източници на йонизиращи лъчения в Република България, е от ключово значение както от научна, така и от практическа гледна точка. Независимо от развитието на науката във връзка с рентгеновите изследвания и диагностични процедури, ползващи източници на йонизиращи лъчения, и множеството научни проучвания, ефективната практическа реализация на процеса на информиране на пациентите и медицинските специалисти относно тези процедури все още се сблъсква с редица предизвикателства и нерешени проблеми.

Докторантът в своя труд разглежда съвременно състояние на проблема рентгенови изследвания и диагностични процедури, ползващи източници на йонизиращи лъчения. Предприемането и реализирането на действия, иновативни инструменти и модели за повишаване на информираността на медицинските специалисти и пациентите е необходимост в грижата за безопасността на пациента при йонизиращо лъчение в медицинската диагностика и терапия.

Във връзка с по-горе изложените факти, считам, че избраната от Станислава Мавродинова тема на дисертационен труд е актуална и с висока научна стойност.

Целта е с адекватна формулировка, спрямо включения в дисертацията материал за изследване, задачите също са пълно и точно поставени. Избраната тема позволява да се направят аргументирани изводи, предложения и да бъдат формулирани приносни аспекти.

Проучване на възможностите за повишаване на информираността, относно радиационния риск при медицинска диагностика и терапия в дисертационния труд на

Станислава Мавродинова актуално, перспективно и практически приложимо доказва научното си място в управлението на здравните грижи.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд, разработен от Стоянка Христова Янчева, е обем от 191 страници, структуриран според стандартните изисквания в четири основни глави. Илюстриран е богато със 74 фигури, 3 таблици и 4 приложения. Библиографската справка включва 279 източника, от които 49 на кирилица и 230 на латиница.

Авторът прави аналитичен обзор на литературата, като разглежда историческите аспекти на възникване на концепцията за йонизиращо лъчение в медицинска диагностика и терапия. В логична последователност Станислава Мавродинова разглежда фундаменталните научни открития, както и еволюцията на концепцията за йонизиращото лъчение в медицинската диагностика и лечение. Опитът и познанията на докторанта способстват за правилното и задълбочено анализиране на съвременно състояние на проблема рентгенови изследвания и диагностични процедури, ползващи източници на йонизиращи лъчения. Анализират се международни стандарти и добри практики в помощ на процеса на организацията, документирането и систематизирането на информацията, свързана с радиационния риск. Представен е процесът на информиране и получаване на информирано съгласие на пациента за извършване на рентгенови изследвания и диагностични процедури, ползващи източници на йонизиращи лъчения в контекста на съвременната теория и практика в Република България.

Логично структурираният литературен обзор издава широките компетенции на докторанта в областта на разглеждания проблем.

Основната цел и задачите са конкретно формулирани и отразяват прецизно извършената от Станислава Мавродинова изследователска работа. Авторът използва широк набор от методи, адекватни за постигане на целта. Структурата и съдържанието на разработения инструментариум са подчинени на спецификата на набираната информация от съответната група респонденти. Разработени са иновативни инструменти и модели за повишаване на информираността на медицинските специалисти и пациентите, относно риска от йонизиращо лъчение за медицинска диагностика и терапия.

Използвани са описателен обзор и социологически методи на изследване. С оглед разкриване същността на наблюдаваните явления и взаимозависимостите им са приложени статистически методи за анализ и интерпретация на данни.

Инструментариумът на проучването е собствено разработен и включва анкетни карти за проучване мнението на пациенти, лекари (общопрактикуващи и специалисти), назначаващи рентгенови изследвания и процедури и рентгенови лаборанти. За установяване на приложимостта на разработените иновативни модели и инструменти за повишаване на информираността за риска от йонизиращо лъчение и оптимизиране на ефективността на работа на медицинските специалисти, извършващи медицинска диагностика и терапия, свързана с радиационния риск е разработен Въпросник за провеждане на полуструктурирано интервю.

Дисертационният труд представя резултати, логически оформени и структурирани в глава трета. Представени са резултатите от проведените изследвания, относно информираност на пациентите, относно радиационния риск при медицинска диагностика и терапия. Изследвана е информация, която трябва да бъде предоставяна на пациентите в процеса на получаване на информирано съгласие за извършване на рентгенови изследвания и процедури, ползващи йонизиращо лъчение. Установена е необходимостта от допълнително обучение на медицинските специалисти, относно радиационен риск.

Докторантът анализира ролята и приноса на медицинските специалисти в процеса на получаване на информирано съгласие от пациента. Изведени са функциите на рентгеновия лаборант за предоставяне на информация, относно радиационния риск в рентгенологичната практика. Проучени са източниците, от които пациентите търсят информация за медицинските образни изследвания, и същевременно е установена същността на информацията, обсъждана между пациенти и медицински специалисти.

Умело Станислава Мавродинова проучва професионалните възможности и компетентности на медицинските специалист за информиране, относно радиационния риск при медицинска диагностика и терапия.

На база обстойно проучване са установени необходимите знания и умения, както в личен, така и в професионален план, относно риска от йонизиращо лъчение за медицинска диагностика и терапия. Изведени са компетентностите на медицинските специалисти в различни направления в областта на образната диагностика.

Резултатите от проучването определят основни предпоставки за подобрене и стандартизация на практиките за информирано съгласие в радиологията.

Проучването от Станислава Мавродинова очертава множество фактори, които осигуряват оптимизиране и качествено протичане на процеса на информиране и получаване на информирано съгласие на пациентите за извършване на радиологични изследвания и процедури.

Изведени са основните причини и предимства за въвеждане на унифицирани информирани съгласия в практиката на специалистите по образна диагностика.

Разработеният Модел на (унифициран) формуляр за получаване на информирано съгласие от пациента за провеждане на рентгеново изследване (мамография) по достъпен начин е насочен към нуждите на пациентите и медицинските специалисти. Инструмент за повишаване на информираността на пациентите е и разработеният от докторанта радиационен паспорт.

Справката за приносите, представена с дисертационния труд, отразява обективно реалните достижения на Станислава Мавродинова. Приносите в дисертационния труд са в теоретико-познавателен характер и практико-приложен аспект, които приемам.

Представените изводи, ясно и точно формулирани, характеризират детайлно получените резултати от изпълнението на поставените задачи и цел на дисертационния труд.

Формулираните предложения и приноси на дисертационния труд са направените на базата на собствените данни от научното проучване.

Дисертационния труд е написан на добър език, прецизен по отношение на терминологията.

Авторефератът достоверно възпроизвежда съдържанието на дисертационния труд. Написан е на ясен, разбираем език и издържан в научно отношение стил, като отразява основните моменти в дисертацията и дава ясна представа за постигнатото от докторанта.

5. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантът е представил две пълнотекстови публикации по темата на дисертационния труд в международни списания.

6. Заключение

Дисертационния труд на Станислава Милчева Мавродинова е с висока научна и практическа стойност, като едновременно допринася за повишаване на информираността, относно радиационния риск при медицинска диагностика и терапия.

Въз основа на цялостната оценка на предоставената ми документация считам, че Станислава Милчева Мавродинова, покрива напълно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Варна.

Давам положителния си вот за присъждане на Станислава Милчева Мавродинова на образователната и научна степен „доктор“ по специалност „Управление на здравните грижи“.

23.01.2024г.
Варна

Изготвил становището:

проф. Силвия Борисова Димитрова, д.оз.н

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679